

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **A. G.**,
oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 18 sierpnia 2022 r.,
skargi obrońcy oskarżonego na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 22 marca 2022 r., sygn. akt II AKa [...],
uchylający wyrok Sądu Okręgowego w W.
z dnia 3 marca 2021 r., sygn. akt V K [...],
i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić skargę.**
- 2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć oskarżonego.**

UZASADNIENIE

A. G. został oskarżony o to, że doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem SKOK W., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej poprzez zawarcie dwóch umów kredytowych w dniu 10 czerwca 2014 roku o nr [...] na kwotę 99 900 zł i w dniu 24 lipca 2014 roku o nr [X.] na kwotę 850 000 złotych, w W. woj. [...] poprzez wprowadzenie w błąd pracowników w/w instytucji, co do możliwości spłaty zaciągniętej pożyczki

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 3 marca 2021 r., sygn. akt V K [...], uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa.

Od tego wyroku apelację na niekorzyść A. G. wniósł prokurator, który – podnosząc zarzut obrazy art. 7 k.p.k., mającej wpływ na treść zaskarżonego wyroku – wniósł o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi *meriti*.

Wyrok Sądu pierwszej instancji został zaskarżony również przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, który – podnosząc zarzut obrazy przepisów¹) postępowania (art. 7 k.p.k.; art. 410 k.p.k.) oraz błędu w ustaleniach faktycznych, mogących mieć wpływ na treść orzeczenia – wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi *a quo* do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 22 marca 2022 r., sygn. akt II AKa [...], uchylił wyrok Sądu pierwszej instancji i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony skargą przez obrońcę oskarżonego. Podniesiono w niej zarzut naruszenia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez prowadzenie postępowania odwoławczego oraz wydanie wyroku przez nienależycie obsadzony sąd, ze względu na sposób wyłonienia nie spełniający warunku niezależności i bezstronności, naruszający art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu autor skargi wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Prokurator w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Skarga nie jest zasadna.

Zgodnie z powoływaną przez skarżącego uchwałą składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (*BSA I-4110-1/2020, OSNK 2020/2/7*), w odniesieniu do sędziów sądów powszechnych przyjęto, że: „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), **jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności** (podkr. – SN) w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”.

Nie może być tu zatem mowy o jakimkolwiek automatyzmie, lecz wymagana jest wnikliwa analiza osoby sędziego w kontekście postępowania nominacyjnego oraz jego postawy w toku postępowania. Jak bowiem wskazano w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2022 r., I KZP 13/21 (*LEX nr 3322328*): „nie jest wykluczone, że mimo powstania zasadniczych wątpliwości co do tego, czy dochowany zostaje standard niezawisłości i bezstronności danego sędziego uczestniczącego w składzie sądu ze względu na objęcie przez niego urzędu w postępowaniu konkursowym przeprowadzonym w sposób ustalony ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, w konkretnych okolicznościach wątpliwości te nie zostaną potwierdzone, co będzie równoznaczne z koniecznością przyjęcia, że skład sądu z jego udziałem spełnia minimalne wymagania dla zachowania niezawisłości i bezstronności. Dotyczy to w szczególności sytuacji, w których dana osoba spełniałaby obowiązujące kryteria wskazania na urząd sędziego także w poprawnie ukształtowanej procedurze postępowania przed KRS. Dotyczyć to może także osób, które miały pozytywne opinie wynikające z rzetelnej oceny, w tym w szczególności z bezstronnych

wizytacji. Inną okolicznością świadczącą o dbałości sędziego o zachowanie zasad bezstronności i niezawisłości jest podjęcie starań o wyjaśnienie dotyczących go wątpliwości przed przystąpieniem do rozpoznania sprawy, np. przez sygnalizację z art. 41 k.p.k.”

Warto w związku z tym zaznaczyć, że w orzecznictwie akcentuje się, iż „ocenając zasadność wątpliwości co do bezstronności sędziego (art. 41 § 1 k.p.k.), należy wziąć pod uwagę wszelkie okoliczności, które mogą mieć wpływ na jego zachowanie. Okoliczności te zaś powinny być oceniane przez pryzmat tego, czy z punktu widzenia przeciętnego obywatela zostały spełnione obiektywne warunki postrzegania sędziego jako bezstronnego i niezawisłego, zaś sąd z udziałem tego sędziego, jako sąd niezależny. Przy dokonywaniu tej oceny nie bez znaczenia jest stosunek sędziego do wprowadzanych zmian w sądownictwie, publicznie wyrażany zarówno w procedurze konkursowej na stanowisko sędziego, jak i później, zwłaszcza w zakresie akceptacji niekonstytucyjnych działań organów władzy wykonawczej wobec sądów czy akceptacji utraty przez Krajową Radę Sądownictwa przymiotu niezależności” (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2021 r., II KK 426/21, OSNK 2022/2/6, LEX nr 3306166*). Warto zauważyć, że w jednej z nowszych uchwał SN, potwierdzono powyższe zapatrywanie prawne uznając: „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (*uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22*).

Tymczasem w toku postępowania odwoławczego ani oskarżony, ani jego obrońca nie kwestionowali prawidłowości składu orzekającego Sądu drugiej instancji, ani nie podejmowali inicjatywy mającej na celu wyłączenie któregośkolwiek z członków składu orzekającego. Autor skargi w swoim piśmie procesowym nie wymienia nawet z imienia i nazwiska sędziego, którego podniesione w skardze zarzuty miałyby dotyczyć i jedynie domyślać się można, że prawdopodobnie chodzi o SSA K. C.. Taka postawa strony postępowania stanowi istotną okoliczność, wskazującą na to, że pomimo zgłaszanej wadliwości w procedurze nominacyjnej

danego sędziego, jego udział w składzie orzekającym nie narusza standardów prawa do sądu w rozumieniu art. 6 ust. 1 Konwencji o Prawach Człowieka i Podstawowych wolności czy art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a podnoszony zarzut wskazuje na instrumentalne traktowanie powyższej problematyki w realiach procesowych rozpoznawanej sprawy. Niezrozumiałe jest wskazywanie w skardze na powinność sądu co do informowania stron o wadliwości powołania jednego z członków składu orzekającego. Skład Sądu Apelacyjnego był stronom znany (obrońca oskarżonego był obecny na rozprawie w dniu 22 marca 2022 r. - k. 741-743, t. IV) i to one – w razie wystąpienia wątpliwości co do bezstronności sędziego – mogły podejmować stosowne czynności.

Z tych względów, nie stwierdzając również pozostałych okoliczności, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[as]